

Література

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282.
2. Блог Адвокатської Компанії Прайм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.law-prime.com.ua/>

УДК 347. 965.1/3 (043.2)

Рибікова Г. В., старший викладач,
Новицька Т. А., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ЧЕСНІСТЬ ТА ПРАВДИВІСТЬ У ВІДНОСИНАХ «АДВОКАТ-КЛІЄНТ»

Бездоганна чесність при веденні справ – керівний принцип адвокатської діяльності як суспільної служби [1].

Деякі науковці вважають поняття чесність і правдивість синонімами. Так, Полянський Н. Н. щодо цієї тематики вказував на те, що «обов'язок бути правдивим, якщо не для всякого захисника, то для члена адвокатської корпорації повинен бути обов'язком, що відноситься до області добрих звичаїв корпорації» [2].

Але між принципами правдивості і чесності є різниця. Принцип правдивості трактується як повідомлення тільки правдивої, суб'єктивно-істинної інформації. Принцип чесності значно ширше, він певною мірою припускає суб'єктивно чесне відношення до висловлювання індивідуальних оцінок, особистої думки, власної правової позиції, а також, що є не менш важливим, чесна (тобто порядна, гідна, моральна) поведінка адвоката у взаємовідносинах з людьми, що оточують його: колегами, клієнтами, судом, представниками правоохоронних органів, ЗМІ тощо.

Отже, принцип чесності, як такий, включає до себе і принцип правдивості.

Не викликає сумніву, що довіра є необхідним елементом взаємозв'язку між адвокатом і його клієнтом, в основі якої мають бути покладені і принцип чесності, і принцип правдивості. Відносини «адвокат-клієнт», за відсутності чесності у адвоката (його корисність для клієнта і репутація в професійному колі) і так є досить крихкими за своєю природою, тому можуть бути досить легко зруйновані. Довіру до адвоката, в цьому випадку, не врятує ані його професійна компетентність, ані сумлінність у виконанні покладених на нього обов'язків.

Іншим проявом принципу чесності в адвокатській професії є те, що при наданні правової допомоги клієнтові, адвокат ніколи не повинен свідомо

сприяти або заохочувати нечесність, шахрайство або підштовхувати клієнта як порушити закон або приховати сліди злочину. В зв'язку з цим адвокату іноді буває досить складно вибрати правильну лінію поведінки [3].

Наприклад, у адвокатське бюро, що спеціалізується на господарсько-правових питаннях, звертається фірма з проханням допомогти їм скласти квартальний балансовий звіт для представлення до податкової інспекції. При цьому клієнт не приховує, що облік у нього був «липовий», такий, що мав на меті приховання частини доходу, зменшення оподатковуваної бази. Іншими словами, клієнт просить адвоката допомогти йому приховати сліди злочину. Зрозуміло, за загальним правилом, адвокат не має права цього робити. Але, в даному випадку є деяка специфіка. Відбувається певне «перетягування каната» між державою та суб'єктами підприємницької діяльності, які грають за правилами ринкових відносин, у всьому світі бізнес-адвокати «тягнуть канат» на стороні клієнта. Адвокат при цьому може допомагати клієнтові, виходячи тільки з того, що чинне податкове законодавство являється з його – адвоката – точки зору безрозсудним, економічно божевільним. У будь-якому випадку, в практичній діяльності адвокат зобов'язаний виходити з принципу «закон є закон».

Адвокат не може рекомендувати клієнтові підробити той або інший документ, не фіксувати в звіті ту або іншу операцію. Адвокат має право допомогти клієнтові, поділившись з ним своїми знаннями про «білі плями» закону, про протиріччя чинного податкового законодавства. Тобто, діючи в інтересах клієнта, адвокат не може давати йому прямо протизаконні рекомендації, але може і зобов'язаний використати усі відомі йому законні способи для того, щоб добитися бажаного результату [3].

Отже, з першої хвилини спілкування з клієнтом адвокат повинен чітко визначити, що допомагаючи клієнтові, він вважає недопустимим і не порушуватиме закон, але захищатиме інтереси клієнта усіма законними способами і засобами, додаючи максимум зусиль і знань.

На жаль, психологія за принципом «хто платить – той і замовляє музику» дуже популярна в наші дні та іноді процвітає навіть у відносинах між клієнтом і адвокатом.

На практиці нерідко можна зустріти ганебні приклади того, коли адвокат, в гонитві за гонораром, стає сліпим виконавцем бажань свого довірителя або підзахисного, інструментом, за допомогою якого творяться протизаконні і нечесні дії. Ніяким гонораром в подібних випадках не окупиться падіння престижу адвоката як в очах клієнта, так і перед судом і суспільством в цілому. Адвокат завжди має право вибору своєї поведінки і своєї позиції у взаємовідносинах з клієнтом і судом.

Чесність і правдивість у відносинах «адвокат-клієнт» є необхідною умовою побудови довірительних стосунків. І виходячи з цього, одним із засадничих правил Кодексу професійної етики адвоката має стати наступне: «Адвокат повинен чесно і правдиво виконувати свої обов'язки по відношенню до клієнтів».

Нечесна та неправдива поведінка адвоката відбивається не лише на репутації самого адвоката, але і на репутації інших членів асоціації адвокатів. З чого слід зробити висновок, що якщо поведінка адвоката така, що інформація про нього може зашкодити довірі до нього як чесного професіонала, в подібних ситуаціях уповноважений орган повинен мати можливість застосувати до такого адвоката належне дисциплінарне стягнення.

Література

1. Ватман Д. Адвокатская этика / Д. Ватман. – М.: «Юрид. лит.», 1977. – 38 с.
2. Полянський М. М. Правда і брехня в кримінальному захисті / М. М. Полянський – М., 1927. – 35 с.
3. Барщевский М. Ю. Адвокатская этика / М. Ю. Барщевский [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.jurprofs.ru/pages.php?p=871>.

УДК 343.611: 343.913 (043.2)

Рощина І. О., к.ю.н., доцент
Вовчук А. Р., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРИМУСОВІ ЗАХОДИ МЕДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ ЗА КК УКРАЇНИ

Скоєння суспільно небезпечних дій психічно хворими є великою негативною проблемою в нашому суспільстві. Ці особи дуже відрізняються від звичайних злочинців, хоча існує думка, що злочинці в своїй загальній масі є психічно хворими. Але, на нашу думку, це твердження є хибним, тому що ця категорія злочинів (вчинена психічно хворими) є більш небезпечною для суспільства, вони скоюються у такий спосіб, що завжди шокує. Взяти хоча б для прикладу сексуальних маніяків, які майже у всіх випадках поєднують згвалтування з вбивством і катуванням.

Можливо, у зарубіжних країнах, де є досить хороші умови для лікування і суворого нагляду за такою категорією хворих, таке положення в законодавстві було б можливим і навіть необхідним. А в умовах